

עלון תורני שבו

בעזרה"ת

אגדה של תורה

גליון 792

בית הכנסת "עולי בבל" ע"ש הרב יוסף חיים זצ"ל רח' יוסף חיים אור-יהודה ת"ו

"לא תקלל חרש"

מדוע הדגישה התורה את איסור קללת החרש? והלא אסור לחלוטין לקלל כל יהודי, ואפשר היה לכתוב: "לא תקלל", ותו לא?

אלא - כתב רבינו ניסים זצ"ל, (הר"ן בדרשותיו) שהתורה גילתה לנו כאן יסוד נפלא: אם נשאל את עצמנו, מדוע אסור לגנוב - תהיה זו שאלה מוזרה. אסור לגנוב, כי אסור לשלוח יד ברכוש הזולת. אסור לפגוע בו, אסור להזיק לו. ובכן, את טובתו של מי דרשה התורה? את טובתו של הנגנב. הוא הדין, בקללה. מדוע אסור לקלל? כי אסור לצער יהודי, אסור להכאיב לו. והשומע קללתו, נפגע. הדבר חורה לו, פוגע בו. מציק ומדכדך ומכעיס. אבל, אם כן - היה מותר לקלל חרש! מדוע לא? הרי אינו שומע. ולעומתו, המקלל משכך את כעסו. פורק את זעמו. יש כאן רווח, בלי הפסד... אך לא, התורה אסרה אף לקלל חרש! ובאמת, מדוע לא? משום שלא הבנו נכון את מהות האיסור! מהאיסור לקלל חרש, נמצאנו למדים שאסור לקלל - לא בגלל שהתורה חסה על המתקלל המצטער - אלא חסה גם על המקלל, המשחית את נפשו על ידי "נקמתו" וקללתו: תלמד להבליג, לסלוח, למחול - ואל תקלל גם אם הלה אינו שומע! וממילא, נמצאנו למדים כי האיסור לגנוב - ודומיו - אינו רק לטובת הנגנב, אלא גם לטובתו של הגנב! התורה דאגה לו, לבל ישחית את נפשו בגניבה, שלא יתדרדר ושלא יחטא!!!

פעתח האהל

"לא-תעשו עול, במשפט--לא-תשא פני-דל, ולא תהדר פני גדול: בצדק, תשפט עמיתך". מה זה "בצדק, תשפט עמיתך"? חז"ל אמרו: "הוי דן את חברך לכף זכות" העניין דורש התעמקות גדולה והתעוררות פנימית מחודשת. הבעל שם טוב זיע"א מביא את הפסוק מתהילים "מפל-פשעי הצילני; חרפת נבל, אל-תשימני" (תהילים ל"ט), וממחיש לנו את עצם העניין. אם אדם רואה אדם אחר, אפילו רשע, עושה עבירה או מעשה שלא יעשה, ידון אותו לכף זכות. יאמר למשל, שבגלל "היצר והתאוות שבווערים בו, עושה מעשה זה, או יאמר שבגנות החומר שלו, עושה מעשה זה", או יאמר, שבגלל טעות או אי-הבנה עושה מעשה זה. ישתדל בכל כוחו וימצא נקודת זכות בכל אדם ובכל מה שרואה. ולמה כל-כך חשוב לדון לכף זכות? מסביר הבעש"ט, שאם מראים לנו מקרה מסוים שאדם עושה "כיוון שרואה דברי נבלה בחברו, ידע שיש בו בעצמו גם כן מעין דבר זה", "גם אצלו נמצא שמץ דבר מעבירה זאת". אם יאמר, מה פתאום? אני בחיים לא הייתי עושה דבר כזה. כדאי שיבין, שאם שהשכחה אחזה בו, או שאמנם אין בו עבירה זאת ממש, אלא "אפשר שיש לו כאילו נעשה עבירה, היינו המתגאה כאילו בא על אשת איש (סוטה ד), הכועס כאילו עובד עבודה זרה (זוהר בראשית), ואפשר שכאילו שלו, חמור אצלו, יותר מעבירה עצמו של אותו רשע, כי מדקדקין עליו יותר." מסביר הבעש"ט: "כאשר רוצים למעלה לדון את האדם על איזה עבירה, מראין לו מן השמים זו העבירה ומעשה בסגנון אחר, אצל אדם אחר וזה האדם הוא כועס על חברו, ואומר שהוא ראוי שיעלה לו כך וכך, ומה שאמר ודן את חברו, בזה הפסק עצמו דנין אותו." על זה הביא הבעש"ט את הפסוק "מפל-פשעי הצילני; חרפת נבל, אל-תשימני" - "שלא אחרף (אקלל) מימי את הנבל, ואלמד עליו זכות, ובזה תציל אותי מכל פשעי..."

שבת שלום
שמשון אליעזר פוקס

זמני השבת

הדלקת נרות **מוצאי שבת**

7:05 **8:08**

7:40 **8:40**

נא לטמור על קדושת הגליון
אין לקרוא בשעת חתופלח

אהל לחידוש

חידושים ופגנים לשולחן השבת

"ונתן אהרן על שני השעירים גורלות גורל אחד לה' וגורל אחד לעזאזל"

הקב"ה מצווה את אהרן לקחת שני שעירים זהים לחלוטין - על השעירים להיות דומים במראם בצבעם בגודלם ובערכם הכספי. לקנות את שניהם ביחד ולעשות גורל "שעיר שהוא לה' היה נשחט במהירות וללא סבל, ואילו השעיר לעזאזל היה סובל מאד, המשלח חותך לשניים את הלשון של זהורית, וקושר חצי בין קרני השעיר וחצי על הסלע, ואז דוחף את השעיר מהצוק, והשעיר מתדרדר ומת - "ולא היה מגיע לאמצע ההר עד שהיה נעשה איברים איברים".

רבי שמשון רפאל הירש זצ"ל באר את העניין באופן הבא: שעיר עזים אינו מסוגל, כידוע, לחשוב. אולם, הבה ננסה לצייר את מחשבותיו של השעיר לעזאזל, אלו היה חושב: "ראו נא את הקורה עמי ועם חברי! שנינו נולדנו באותו הכפר, ביחד גדלנו, וזה לצד זה יצאנו למרעה, אולם הוא אדוק ונבחר להיות לה', ואני נבחרתי לעזאזל". מה יצא לחברי מכך שנבחר לה'? הוא נשחט במהירות וכל האפשרויות נחסמו עבורו. ואני, לעומתו, עודני חי! ולא רק זאת, הביטו וראו: אותו אדם שעומד שם, ממתין במיוחד עבורי כבר מאתמול, על מנת להוציא אותי לטיול מעניין... גם גשר מיוחד בנו עבורי... עיניי זוכות לראות עולם ומלואו, ואיני מסוגר לי בתוך ד' אמות כחברי האדוק. "תוך כדי הטיול עוצר השליח בעשרה מקומות ושליחים קבלו את פני האיש המשלח, והשעיר התענג על הכבוד הגדול שהוא זכה לו: כדי לפגוש בו על אם הדרך, לא התפללו אותם עשרה יהודים במניין ביום זה! "כל הטרחה המרובה הזו", המשיך לחשוב, "נועדה כדי שארגיש טוב... כמה חשוב אני בעיניהם ובעיני... כמה חבל שחברי האדוק לא זכה לכך. "וכאשר מגיע השעיר לצלע ההר, נגלית למול עיניו התהום הפעורה והוא חושב לעצמו, "אח... איזה נוף עוצר נשימה", ומפליט: "חבל שלא הצטיידתי במצלמה... חבל שחברי נפטר כבר ואינו יכול להבין את מה שהפסיד... ובזאת עדיין לא מסתיימות הנאותיו הגדולות לשון של זהורית נקשרת לקרניו והשעיר מאושר על הכתר המהודר שניתן בראשו... ואינו יודע שכל הפעלות הללו מובילות אותו אל העזאזל, ובעוד רגע קט, כאשר ידחוף אותו השליח אחורנית אל התהום הנוראה ישברו בזו אחר זו כל עצמותיו... הוא יגיע אל השדים שבמדבר, לחלקו של הס"מ, ואלו חברו זכה להיות קרבן חטאת, דמו נשפך לפני ה' בקדש הקדשים! תיאור ציורי זה הוא בבואה למתרחש בעולמנו: מביט אדם אל חברו האדוק ואומר: ראו נא, שנינו גדלנו יחד ואנחנו שווים במראה ובקומה. הוא דווקא בחור כישרוני... כמה חבל עליו! מסכן... הלך לשיבה... מה יצא לו מכך?!... ואני מאושר עד לב השמים! רכשתי השכלה וידע רב, אני משתכר בכל חדש משכורת עתק! כל מחמדי העולם פרושים לפני, הנוף שאני נחשף לו משכר ממש... טוב לי כל כך...!! אך הוא אינו יודע כי הדרך שהוא צועד בה מובילה אותו לריסוק עצמות, הוא הפוסע לעזאזל, ואלו חברו עולה ומתעלה לפסגות קדשה וטהר. זהו שאומרים העם: "צוחק - מי שצוחק אחרון".

איש אחד חוזר מהלוויה של אשתו מיד כשהוא נכנס לבית נופלת עליו אבן מהתקרה האיש מסתכל למעלה וצועק - שרה, כבר הגעת למעלה!??????

איש נפל משלוש קומות מתאסף סביבו קהל רב. שוטר אחד שראה התאספות הגיע ושאל את האיש שנפל מה קרה? ענה לו האיש: לא יודע רק עכשיו הגעתי לפה.

ישראלי אחד שחי בחו"ל פוגש ישראלי אחר שואל הראשון: מאיפה אתה? עונה השני: מאור יהודה. שואל הראשון: ממה אתה מתפרנס? עונה השני: אני מתפרנס מכתובה. שואל הראשון: מה אתה כותב? עונה השני: אני כותב לאבא שלי שישלח לי כסף...

מה קמץן כותב על הדלת ביוםולדת של הבן שלו?
מי שבא ברוך הבא ומי שלא בא ברוך ה'.

מסופר על אישה אחת שבאה עם בנה הקטן אל המגיד משרים בעיירה, וביקשה ממנו כי יבחן את בנה. בחן המגיד את הילד והנה, הוא יודע לומר בשטף את כל האותיות מא' עד תו, " טוב מאד!" עכשיו - אמר המגיד: תאמר להיפך מהסוף להתחלה! התעקש הילד וסירב. שלף המגיד כמה פרוטות ואמר לו: אם תאמר את הא"ב להיפך תקבל את הפרוטות... וכמובן, דבר זה המריץ את הילד, וקרא בקול להיפך. לאחר הבחינה שאלה אם הילד: נו! יאמר לי רבינו! מה יהיה הילד לכשיגדל? השיב המגיד מיד: חושבני שיהיה "עסקן" ציבורי, שהרי ראינו כי תמורת פרוטות מוכן הוא מיד לומר להיפך...

תרנגול הטיל ביצה בגבול ישראל ולבנון
למי שייכת הביצה?
תרנגול לא מטיל ביצים.

בכל ענייני העלון אפשר לפנות למייל:
8444774@Gmail.com

אהל המעשה

באחד מבתי הכנסיות, נערכה שבת בר מצווה, אליה הגיעו בני משפחה ואורחים רבים, לשמוח עם החתן הנרגש לרגל היכנסו לנועם עול תורה ומצוות. תפילת שחרית של שבת הסתיימה, והחלו בקריאת התורה. והנה, הגיעה שעת עליית חתן הבר מצווה לתורה". יעמוד חתן הבר מצווה... בן...". הכריז הגבאי, והבחור החל לפסוע ברעד לקראת הרגע הגדול. הקהל הרב הוציא סוכריות בשלל צבעים והחל לזרוק לעברו. נער הבר מצווה נעמד מול ספר התורה, כשלצדו עומד הרב המקומי, שהינו ראש ישיבה מפורסם. לפתע, באמצע קריאת התורה, זמם לו אחד מחברי החתן מזימה פרועה. בעוד חברו קורא בתורה, הוא תפס בידו סוכרייה עסיסית, כיוון אותה לעבר חברו החתן, ולאחר שווידא שאכן הסוכרייה ממוקמת לכיוון המטרה, זרק אותה בחזקה מידו... הסוכרייה התעופפה באוויר בעוצמה, ופגעה לא פחות ולא יותר ב- - ראש הישיבה! הקריאה הופסקה לכמה רגעים. ראש הישיבה התאושש מהחבטה החזקה, ואף שלא הטה את ראשו לעבר הנער שהשליך את הסוכרייה 'הקטלנית', הלה נתקף בבהלה נוראה. בושה איומה כיסתה את פניו של הנער, ודמעות החלו זולגות מעיניו. הקריאה הסתיימה בהצלחה, אך הנער שהשליך את הסוכרייה על ראשו של ראש הישיבה עדיין מלא ברגשות חרטה ובושה.

והנה, במוצאי השבת בזמן שעות קבלת-הקהל של ראש הישיבה, מבחין הרב כי אחד העומדים בתור הוא נער צעיר. תמה הרב בליבו, מעניין מה יש לילד לספר לי. והנה הגיע תורו. הנער התפרץ בדמעות שליש: 'ראש הישיבה, אני מצטער... אנא מחל וסלח לי... אני הוא זה שזרק בבית הכנסת את הסוכרייה על ראשו של הרב, אך לא היה זה בכוונה'... 'אהה... אתה הוא זה שזרקת עלי את הסוכרייה בשעת הקריאה בתורה'... 'כן אני הוא', אמר מתוך בושה נוראה, 'ועל כן הגעתי לבקש מכבוד הרב סליחה ומחילה'. וכאן הגיעה תגובתו המדהימה של ראש הישיבה; 'אינך יודע כמה אני חייב לך!' - אמר בהתפעלות - 'כל השבת ציפיתי לפגוש אותך ולהודות לך'. הבחור עמד נבוכ והחל להתבלבל... ואז המשיך הרב: 'אתה מצטער ומתנצל? אינך יודע כמה עזרת לי ושימחת אותי! תראה, הייתי היום בבוקר מאוד עייף, עד שבאותו רגע, באמצע הקריאה בתורה, התחלתי להתנמנם מעט, וממש עמדתי להירדם לגמרי... ואז, לפתע פגעה בי הסוכרייה שלך, ועוררה אותי לגמרי! מאותו הרגע חזרתי להיות צלול ורענן לגמרי... זו הייתה ממש סוכרייה משמים... אני מודה לך מאוד'.! הבחור, שרק לפני כמה רגעים היה מלא בחרדה ומבוכה, התמלא כעת בשמחה ואושר. אך כאן ראש הישיבה הרצין את פניו, והרגיע את ההתלהבות שיקדה בנער: 'אבל, דע לך יקירי, שמעשה זה מסוכן מאוד, ועלול להסתיים באסון ח"ו, ולכן אני מתחנן אליך שלהבא אל תעשה זאת. אמנם במקרה שלי זה מאוד הועיל, אך עליך לדעת שזהו מעשה שלילי מאוד, ובפרט בבית הכנסת, ובשעת קריאת התורה'... הנער המאושר קיבל את הדברים, והבטיח שלא ישוב לכסלו עוד, ויצא מחדרו של ראש הישיבה בשמחה וצהלה! סיפור זה מלמדנו כיצד יש להוכיח בתבונה, כפי שאותו גדול לקח נער מבוהל ומפוחד, וגרם לו לצאת בשמחה ובאושר, כשהוא מעביר לו את המסר הברור בציפוי של חוס והערכה. עוד למדנו, כמה מכווער ומסוכן 'ה'מנהג' (אותיות 'גהנם'), של אלו 'היורים' על חבריהם סוכריות בעוצמה, מתוך שחוק והיתול, ובפרט כשנעשה הדבר בבית א-לוקינו, רח"ל.

"ושלח ביד איש עתי המדברה"

אל הגאון רבי מאיר שפירא זצ"ל, הגיע פעם עיתונאי ממערכת עיתון אמריקאי - רב תפוצה, לצורך ראיון, העיתונאי רצה לסקר את היהדות האורתודוקסית והעלה בפני רבי מאיר "עונות" שונים ומשונים המשויכים ליהדות האורתודוקסית, ורצה לשמוע את תגובת הרב לדברים. נענה לפתע רבי מאיר ושאל: "היכן מצינו בתורה לראשונה "עיתונאי"? הנוכחים לא הבינו לאן חותר הרב בשאלתו ומה תשובה יש בה לצורך העניין, נענה רבי מאיר ואמר המקור הוא בפרשת אחרי בפסוק "ושלח ביד 'עיתי'", "עיתי" הכוונה עיתונאי, ולמה נצרך לשלוח את השעיר לעזאזל דווקא עם עיתונאי? הקשה רבי מאיר והשיב: היות שחז"ל אמרו שיש להתוודות את כל העוונות על ראש השעיר המשתלח, ועוון שלא התוודו עליו - אין השעיר מכפר, א"כ מי הוא איפה זה שיזכור כל עוון ועוון וכל חטא הכי קטן שלא להחסירו בשביל שהשעיר יכפר, - לא הייתה ברירה אלא לקחת "עיתונאי" שחזקה עליו שלא יפספס שום חטא...

שם אבותי

לפני כמה ימים קבלתי טלפון מהורים שנולד להם בן למזל טוב והם מאד מעוניינים לקרא לו בשם של בן משפחה, לוחם שנפל על קידוש ה'.

הצעתי היתה שבנוסף לכוונה לתת שם על שמו של אותו בן משפחה,

יחשבו כוונה נוספת על שם צדיק שנקרא כך. או שיוסיפו שם נוסף. לשאלתם מדוע?

סיפרתי מעשה שהיה - ביום שלישי י"ח שבט תרצ"ו בקיבוץ מרחביה השוכן בטבור

של עמק יזרעאל נולד תינוק בן בכור למשפחת שחר, והוריו החליטו לתת לו את השם "אהוד" (אינני יודע אם

הם התכוונו על שם אהוד בן גרא שהיה מראשוני השופטים בישראל, אבל זה השם שבחרו לו).

הילד גדל ובגר ושהגיע לגיל גיוס התגייס לצה"ל באוגוסט 1954 שירת בחיל-הצנחנים. נפל יחד עם שבעת

חבריו-לנשק בקרב עם האויב בשערי-עזה ביום ו' באדר תשט"ו (28.2.1955) והובא למנוחת-עולמים בקיבוץ

מרחביה. נפילתו של הצנחן אהוד השפיעה קשה עד מאוד על חברי הקיבוץ, וכך שלא פלא שכאשר שלשה

שבועות לאחר מכן נולד בן לחברי הקיבוץ משפחת "סדן" החליטו ההורים לקרוא לרך הנולד על שם בן

קיבוצם הצנחן אהוד שחר. עשרה חודשים מאוחר יותר נולד במושב "מרחביה" בן למשפחת פאלק,

קרובי משפחתם של משפחת שחר, וגם הם, כביטוי עמוק וכנה להערכתם האישית לצנחן שנפל, בקשו להנציח

את זכרו באמצעות קריאת הרך הנולד על שמו.

בשנת תשכ"ז נולד לאילן בורנובסקי חברו הטוב של אהוד שחר מתקופת שירותם המשותף בצנחנים, ואילן

שמר כל השנים על קשר הדוק עם הורי אהוד חברו שנפל, שמח להודיעם שהחליט לקרוא לבנו שנולד לו

עכשיו אהוד על שם בנם שנפל. שלשה "אהודים" שנקראו על ידי הוריהם על שם הצנחן אהוד שחר הי"ד.

ושלשתם נפטרו בגיל צעיר מאוד וגם במיתה משונה.

אהוד בורנובסקי התגייס לשייטת ונהרג בשנת תשמ"ו במהלך אמונים שכללו צלילת לילה לתוככי הים. אהוד

פאלק נהרג בשנת תשמ"ח בתאונת אמונים בהתנגשות שני מטוסי חיל האוויר הישראלי. אהוד סדן נרצח

בשנת תשנ"ב בהתנקשות טרוריסטית מלכדו את המכונית שלו בהיותו בתפקיד בטחוני באנקרה שבטורקיה.

את הסיפור הנ"ל סיפר הרב **איתי בן אהרן** שליט"א – ממנו נלמד כמה חשוב הכוונה בקריאת השם ע"י

ההורים. כפי שכבר מצאנו בדברי חז"ל.

לבריאות ברכה והצלחה

סמ' בן חילוזה

שמחה בת שרה הי"ו

הם וילדיהם וכל אשר להם.

סעיד אשר בן לאה הי"ו

אורה בת סג'ורה הי"ו

שיעור בפרשת שבוע

מהרב שמשון פוקס שליט"א

כל יום חמישי

מיד לאחר מנחה

בביכניס אור אבנר

רח' משה דיין קרית הסביונים יהוד

מנחה - 19:00

"עץ חיים היא למחזיקים בה"

לזכות להצלחה ולבריאות איתנה

יצחק שוחט בן סועד ומשפ' הי"ו

שאול סאלם בן נג'ט ומשפ' הי"ו

אסף מזרחי בן רחל ומשפ' הי"ו

דוד אשר בן איבון ומשפ' הי"ו

אופיר דלל בן אורה ומשפ' הי"ו

יחזקאל בן ברטה ומשפ' הי"ו

דוד חיים בן עליזה ומשפ' הי"ו

בית הכנסת "עולי בבל" ע"ש הרב יוסף חיים זצ"ל

תפילות בימי חול: שחרית - 7:30 מנחה - 19:00 ערבית - 19:45

שיעורי תורה שעה לפני מנחה

רב ביהכנ"ס הרב יהונתן הכהן אמדדי שליט"א - יום א' ב' ד'

הרב שמשון פוקס שליט"א - יום ג' הרב נאור דרשני שליט"א - יום ה'

הרב רפאל עגיב שליט"א - יום ה' בשעה 20:00

תפילות שבת קודש:

שיר השירים - 18:45 מנחה - 18:55 קבלת שבת - 19:15

שחרית - 7:00 מנחה א' - 13:30 מנחה ב' - 18:55 ערבית - 19:50

שיעורי תורה בשבת: הרב בן יאבו שליט"א - 12:30 וב- 14:10

לימוד אברכים עם תלמידים כל יום שני ורביעי בשעה 20:00

ערבית מאוחרת: יום ב' 20:50 יום ד' 20:50 יום ה' 20:30

בית הכנסת "היכל יצחק דוד"

רח' דוד אלעזר 18

תפילת שחרית - 7:00

מנחה וערבית (סמוכות) 19:05

בשעה 17:30 שיעור

מהרב דניאל קמחי שליט"א

שיעורי תורה אחרי ערבית

יום א' - הרב שמשון פוקס שליט"א

לעילוי נשמת ר' אברהם יוסף חיים בן שלום יעקב ז"ל ת.נ.צ.ב.ה.